

Prima instanță, Jud. Centru mun. Chișinău: B. Babenco
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău:
M. Anton, I. Secieru, Iu. Cotruță

dosarul nr. 3ra-520/15

DECIZIE

13 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Corolevschi
Galina Stratulat
Iuliana Oprea
Petru Moraru

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Natalia Raducan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Raducan împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate de la locul de muncă a soțului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014 și emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 22 mai 2014, Natalia Raducan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate de la locul de muncă a soțului.

În motivarea acțiunii reclamanta Natalia Raducan a indicat că la 30 mai 2008, a încheiat căsătoria cu Ion Raducan, fapt consemnat în Registrul stării civile sub nr. 412 de către Oficiul Stării Civile sect. Botanica mun. Chișinău.

Susține reclamanta că soțul dânzei - Ion Raducan activează în funcția de inspector superior al Serviciului protecției civile Botanica al Direcției Situații Excepționale mun. Chișinău a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne.

Declară reclamanta că în perioada 04 aprilie 2014 – 07 august 2014, dînsa s-a aflat în concediul de maternitate, în legătură cu nașterea la 05 iunie 2014 a fiului Raducan Robert.

Afară de aceasta, menționează Natalia Raducan, dînsa nu este angajată în cîmpul muncii și nici nu este asigurată social în alte condiții, aflîndu-se totalmente la întreținerea soțului Raducan Ion, ce rezultă din certificatul de confirmare a statutului de șomer nr. 268 din 27 martie 2014 eliberat de către Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă a mun. Chișinău și extrasul din cont 1/8 din 13 mai 2014 eliberat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău.

Afirmă reclamanta că s-a adresat Ministerului Afacerilor Interne cu cerere prealabilă, solicitînd stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației de maternitate de la locul de muncă a soțului, însă prin răspunsul nr. 19/9 din 05 mai 2014, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne i-a refuzat din motiv că colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat, dînsa urmînd să se adreseze cu cerere privind stabilirea și achitarea indemnizației de maternitate la casa teritorială de asigurări sociale.

Cere reclamanta obligarea Ministerului Afacerilor Interne să-i stabilească, să-i calculeze și să-i achite indemnizația de maternitate de la locul de muncă a soțului.

Pe parcursul examinării pricinii, la inițiativa reprezentantului pîrîtului Ministerul Afacerilor Interne, cu acordul tacit al reclamantei Raducan Natalia, a fost introdus în proces în calitate de pîrît și Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014, acțiunea a fost admisă și obligat Ministerul Afacerilor Interne să stabilească, să calculeze și să-i achite Nataliei Raducan indemnizația de maternitate de la locul de muncă al soțului Ion Raducan.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014, a fost admis apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne, casată hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014 și emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii.

La 23 februarie 2015, Raducan Natalia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014 cu menținerea hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014.

Recurenta Raducan Natalia a invocat că instanța de apel arbitrar a apreciat probele administrate la dosar, fapt ce a adus la încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

În susținerea recursului Raducan Natalia a indicat că este eronată concluzia instanței de apel privind refuzul în admiterea achitării indemnizației de maternitate din motiv că soțul - Ion Raducan, colaborator al Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, este supus asigurării de stat și nu asigurării sociale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014 a fost expediată în adresat Nataliei Raducan la 26 noiembrie 2014, însă lipsesc date când a fost recepționată de către recurentă.

În circumstanțele relevante, recursul declarat de către Natalia Raducan se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 06 martie 2015, în adresa intimațiilor Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne a fost expediată copia recursului declarat de către Natalia Raducan cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 30 martie 2015, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de către Natalia Raducan cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că soțul recurenteii – Raducan Ion activează în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, iar în situația dată sunt aplicabile prevederile Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, intrată în vigoare la 08 iunie 2007, care este o lege specială în care se stipulează că colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015, recursul declarat de către Natalia Raducan a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după de judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele dosarului rezultă că la 30 mai 2008, recurenta Natalia Raducan a încheiat căsătoria cu Ion Raducan, trecută în Registrul de stare civilă sub nr. 412, fapt ce rezultă din certificatul de căsătorie seria CS-V 0634020 eliberat la 30 mai 2008 de către Oficiul Stării Civile sect. Botanica mun. Chișinău (f.d. 6).

La 04 aprilie 2014, recurenteii-reclamante i-a fost acordat concediu de maternitate, fiindu-i eliberat în acest sens certificatul de concediu medical seria 01 1169896 de către Centrul de Sănătate Băcioi, iar potrivit certificatului de naștere nr. 48 seria NA-VI 1983566 eliberat la 09 iunie 2014 de către Primăria com. Băcioi mun. Chișinău, la 05 iunie 2014 s-a născut fiul Raducan Robert (f.d. 7, 29). În concediul de maternitate, ce include perioada concediului prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice și perioada concediului postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice, recurenta Raducan Natalia s-a aflat pînă la 07 august 2014, fapt confirmat prin același certificat de concediu medical supra vizat.

Totodată, se reține că soțul recurenteii – Raducan Ion activează în funcția de inspector superior al Serviciului protecției civile Botanica al Direcției Situații Excepționale mun. Chișinău a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, fapt ce rezultă din certificatele nr. 17 din 09 ianuarie 2014 și nr. 848 din 20 iunie 2014 eliberate de către Direcția Situații Excepționale mun. Chișinău și contractul individual de muncă nr. 4302 din 14 iunie 2012 (f.d. 12, 23-26).

Potrivit înscrisurilor prezente la actele pricinii, recurenta Natalia Raducan nu este angajată în câmpul muncii și nici nu este asigurată social în alte condiții, aflându-se totalmente la întreținerea soțului Raducan Ion, fapt ce rezultă din certificatul de confirmare a statutului de șomer nr. 268 din 27 martie 2014 eliberat de către Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă a mun. Chișinău și extrasul din cont 1/8 din 13 mai 2014 eliberat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău (f.d. 9-10).

Astfel, în legătură cu nașterea copilului și avînd în vedere că nu este angajată în câmpul muncii, aflându-se totalmente la întreținerea soțului salariat, recurenta Natalia Raducan s-a adresat cu cerere prealabilă către intimați, solicitînd stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației de maternitate de la locul de muncă a soțului, însă prin răspunsul nr. 19/9 din 05 mai 2014, intimatul Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne i-a refuzat în achitarea indemnizației din motiv că colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat, dînsa urmînd să se adreseze cu cerere privind stabilirea și achitarea indemnizației de maternitate la casa teritorială de asigurări sociale (f.d. 11).

Conform art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 87 din 20 aprilie 2006 „Pentru ratificarea Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr. 183 privind revizuirea Convenției (revizuite) asupra protecției maternității din 1952, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterii complicate sau al nașterii a doi sau mai mulți copii – de 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul stabilit de lege.

Prevederi legale similare sunt prevăzute și de art. 124 alin. (1) din Codul muncii, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterii complicate sau al nașterii a doi sau mai mulți copii – 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123 alin. (2).

Conform art. 123 alin. (2) din Codul muncii, modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din bugetul asigurărilor sociale de stat în legătură cu concediul medical este prevăzut de legislația în vigoare.

Potrivit art. 5 alin. (1) lit. d) și alin. (3) din Legea „Privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale” nr. 289 din 22 iulie 2004, asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la indemnizație de maternitate. Modul de acordare a prestațiilor de asigurări sociale se stabilește de Guvern.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) din aceeași Lege, asiguratele, soțiile aflate la întreținerea soților și șomerele care s-au aflat la evidență în instituțiile medico-sanitare din Republica Moldova, care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și concediul postnatal, beneficiază de indemnizație de maternitate.

Prin prisma pct. 6 din Regulamentul „Cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, stabilirea, calcularea și plata indemnizațiilor se efectuează de către unitatea în care își desfășoară activitatea de bază angajatul (unde se păstrează carnetul de muncă) prin contract individual de muncă.

De asemenea, potrivit pct. 21 din același Regulament, indemnizația de maternitate (sarcină și lăuzie) se stabilește asiguratelor, soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați și șomerilor care au dreptul la concediu de maternitate ce include concediul prenatal și concediul postnatal. Soția se consideră aflată la întreținerea soțului asigurat dacă, la data apariției dreptului la indemnizație de maternitate nu este angajată în muncă și are venit asigurat, fapt care se confirmă prin carnetul de muncă sau prin declarația prezentată pe propria răspundere că nu este persoană asigurată. În cazul în care soția se află la întreținerea soțului salariat, indemnizația de maternitate se stabilește pe numele soției la locul de bază al soțului. Faptul că persoana în cauză este soția angajatului se va confirma prin buletin de identitate și adeverința de căsătorie.

Conform art. 30 din Legea „Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale” nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat în condițiile și în modul stabilite de legislație.

Prin urmare, colaboratorii Serviciului sunt persoane asigurate de stat și de indemnizația de maternitate pot beneficia angajații și soțiile acestora aflate la întreținerea lor din bugetul de stat la locul de muncă a soților.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept supra citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță corect a constatat ilegalitatea refuzului Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne în stabilirea, calcularea și achitarea Nataliei Raducan a indemnizației de maternitate de la locul de muncă a soțului Ion Raducan.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră eronată concluzia instanței de apel privind refuzul în

admiterea achitării indemnizației de maternitate din motivul că soțul recurenteii - Ion Raducan, colaborator al Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, este supus asigurării de stat și nu asigurării sociale, or, anume reieșind din faptul că colaboratorii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne supuși asigurării de stat, indemnizația de maternitate urmează a fi achitată la locul de serviciu a soțului, dar nu de către casele teritoriale de asigurări sociale.

Respectiv, reieșind din faptul că recurenta Natalia Raducan, în legătură cu nașterea copilului, nefiind încadrată în câmpul muncii, aflându-se totalmente la întreținerea soțului salariat și asigurat, nu a beneficiat de care-va indemnizații bănești la nașterea copilului și de indemnizație de maternitate, în condițiile legii, aceasta beneficiază de dreptul la plata indemnizației de maternitate, care urmează să fie stabilită, calculată și achitată de la locul de serviciu al soțului din bugetul de stat. Or, alte probe care ar indica contrariul, reieșind din obligația probațiunii stabilită de art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, de către intimații Ministrul Afacerilor Interne și Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, nu au fost prezentate la caz.

În același timp, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță, stabilind corect legalitatea și temeinicia pretenției privind achitarea indemnizației de maternitate la locul de muncă a soțului recurenteii-reclamante, greșit a dispus obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a stabili, calcula și achita indemnizația de maternitate în condițiile în care soțul acesteia activează în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne.

Prin urmare, anume angajatorului, adică Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, al cărui salariat este soțul Nataliei Raducan – Ion Raducan, unicul întreținător, îi revine obligațiunea de a-i stabili, calcula și achita recurenteii indemnizația de maternitate din bugetul de stat.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de către prima instanță și de către instanța de apel, însă normele de drept material au fost eronat aplicate și nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Natalia Raducan, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014 cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Natalia Raducan.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014, în pricina civilă la

cererea de chemare în judecată a Nataliei Raducan împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate de la locul de muncă a soțului, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite acțiunea Nataliei Raducan împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate de la locul de muncă a soțului.

Se obligă Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova să stabilească, să calculeze și să-i achite Nataliei Raducan indemnizația pentru concediul de maternitate, ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristic, de la locul de serviciu al soțului din bugetul de stat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevschi

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Petru Moraru